

Vitenskapelighet i psykologien

Psykologtidsskriftet bør gå tilbake til sin tidligere praksis med å skille mellom fagfelleverderte artikler og ikkefagfelleverderte bidrag, uavhengig av formen.

TEKST

Jon Sletvold

PUBLISERT 1. september 2020

Jeg har tidligere gitt uttrykk for at det er uheldig at Psykologtidsskriftet bruker betegnelsen fagessay på bidrag som ikke er fagfelleverderte. Det problematiske forsterkes ved at fagfelleverderte bidrag betegnes som «vitenskapelig artikkel». Selv om mange fagfelleverderte artikler i tidsskriftet har essayistisk form, gir denne praksisen et inntrykk av at essayformen ikke representerer det mest vitenskapelige i psykologien.

De bidrag som har dannet det faglige grunnlaget for psykologprofesjonen, særlig psykoterapien, har stort sett vært publisert i form av essays. Praktisk talt alt som blir publisert i psykoanalytiske tidsskrifter, har essayform. I tillegg gjelder dette i stor grad humanistisk psykologi og deler av sosialpsykologien. For øvrig har psykologien denne publiseringsformen felles med filosofi, det meste av humanistiske fag og mye av sosialvitenskapen.

Jeg mener at databasert forskning og essayistisk argumentasjon bygd på kliniske erfaringer, utfyller hverandre. Vi trenger begge deler. Men det er ingen grunn til å idealisere data-/statistikk-basert forskning i psykologien. Jeg tenker her på problemene med replikasjon og i det hele tatt vanskene med å dokumentere akkumulert kunnskap. Det er ikke lett å avgjøre hva som kan anses som gitte fakta i psykologien. Å gjøre psykologiske fenomener til «data», kan lett bli som å forsøke å studere en elv som om den besto av steiner.

Jeg synes derfor at det er uheldig at tidsskriftet til norske praktiserende psykologer anvender redaksjonelle retningslinjer som er egnet til å gi inntrykk av at bidrag som publiseres i essayform, er mindre vitenskapelige enn databaserte bidrag.

Jeg vil foreslå at tidsskriftet går tilbake til sin tidligere praksis med å skille mellom fagfelleverderte artikler og ikke-fagfelleverderte bidrag, uavhengig av formen. Dette vil bringe tidsskriftet på linje med de internasjonale psykologiske tidsskriftene jeg kjenner til.

Jeg synes for øvrig at det er helt riktig at Psykologtidsskriftet trykker en rekke ulike ikke-fagfelleverderte bidrag. Det er imidlertid viktig at lesere (og forfattere) ikke blir forvirret med hensyn til hva som er hva. Det betyr at når et bidrag ikke er godtatt etter

fagfelle vurdering, bør det ikke bli trykket. Å trykke et avvist bidrag under en annen betegnelse (fagessay, fra praksis) uten å gjøre oppmerksom på at dette er en tekst som ikke er godtatt etter fagfelle vurdering, finner jeg betenkelig fra et fagetisk perspektiv.

Mitt forslag er derfor at bidrag i essayform bør vurderes på lik linje med andre former for faglig argumentasjon. Og videre synes jeg at Psykologtidsskriftet bør tilstrebe et klarest mulig skille mellom fagfelle vurderte (vitenskapelige) bidrag og andre typer meddelelser/innlegg.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 57, nummer 9, 2020, side 686

TEKST

Jon Sletvold, psykologspesialist i privatpraksis, veileder og læreanalytiker ved Norsk Karakteranalytisk Institutt

KONTAKT: j-sle@online.no